

Η Σταδιακή Φίμωση και ο τελικός Στραγγαλισμός της Ελευθεροτυπίας στην Τουρκία

Γεώργιος Οικονόμου

Ο Πρόεδρος Ερντογάν έχει, από καιρό ευνουχίσει τα παραδοσιακά ΜΜΕ, διώκοντας ποινικώς δημοσιογράφους που ασκούσαν κριτική στις πολιτικές του αλλά και απολύοντας τους από τα συγκροτήματα τους, αφού είχε εξαναγκάσει τα δημοσιογραφικά, ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά συγκροτήματα να παραδώσουν τον έλεγχο σε οπαδούς του. Η φάση αυτή ετελείωσε με νίκη του Ερντογάν.

Προσφάτως εστράφη στο ίντερνετ. Στις 29 Ιουλίου η Εθνοσυνέλευση υιοθέτησε νομοθεσία που σκοπό έχει να υποχρεώσει τους γίγαντες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης να συμμορφώνονται με απαιτήσεις της κυβέρνησης και να διαγράφουν κείμενα που καταφέρονται κατά των κυβερνόντων. Στο εξής, εταιρείες όπως το Twitter και Facebook θα πρέπει να διορίζουν ντόπιους αντιπροσώπους για να διεκπεραιώνουν τις απαιτήσεις αυτές εντός 48 ωρών.

Η μη συμμόρφωση θα αντιμετωπίζει απαγορεύσεις διαφημίσεων, πρόστιμα μέχρι \$6,0 εκ. και περιορισμό μέχρι 90% του εύρους ζώνης, κάτι που θα τα αχρηστεύσει.

Η κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι ο νόμος θα προστατεύει τους χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από καταχρήσεις και fake news. Οι αντίπαλοι της κυβέρνησης ισχυρίζονται ότι θα καταστεί εργαλείο λογοκρισίας.

Κατά την οργάνωση «Ελευθερία της Έκφρασης» η Τουρκία φρενάρει τουλάχιστον 400,000 ιστοσελίδες και απορρίπτει περισσότερη ύλη από το

Twitter και Reddit από οποιαδήποτε άλλη χώρα. Θωρακισμένη με τους νέους κανονισμούς και με ένα δικαστικό σώμα οσφυοκαμπτών, η κυβέρνηση θα πιέσει ακόμη πιο πολύ τις εταιρείες αυτές να αποσύρουν υλικό που δεν την βολεύει. Θα επιδιωχθεί η διαγραφή του παρελθόντος.

Στην νέα νομοθεσία περιέχονται πρόνοιες ότι τα στοιχεία των χρηστών θα αρχειοθετούνται. Η κυβέρνηση έχει πρόσβαση σ' αυτά μόνο όταν σχετίζονται με εγκληματικές πράξεις ή με την εθνική ασφάλεια. Πάντως, στην Τουρκία, ως γνωστόν, καταστρατηγούνται οι νόμοι με μεγάλη ευκολία.

Σήμερα, που τα κυρίως ΜΜΕ είναι στα χέρια των συμμάχων του Ερντογάν ή επιχειρηματιών που βασίζονται στην κυβέρνηση για να εξασφαλίζουν δουλειές, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ήταν ένα άσυλο για τους διαφωνούντες. Η αστυνομία έχει τώρα τον έλεγχο.

Όπου στοχοποιημένες απαγορεύσεις δεν επαρκούν για να φιμωθεί η κριτική, η κυβέρνηση χρησιμοποιεί γενικότητες. Ενδεικτικά, απαγορεύθηκε η χρήση της Wikipedia μεταξύ 2017 και εφέτος τον Ιανουάριο.

Για τον «ευαίσθητο» κ. Ερντογάν το θέμα είναι προσωπικό. Δεκάδες χιλιάδες υποθέσεις έχουν ξεκινήσει κατά ατόμων που κατηγορούνται ότι «εξύβρισαν» τον ηγέτη, κυρίως στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Στις 11 Ιουλίου εδημοσιεύθησαν απαξιωτικά σχόλια για την θυγατέρα του Ερντογάν και τον γαμβρό του, τον Υπουργό Οικονομικών της Τουρκίας μετά την γέννα του νέου τους παιδιού. Εν όψει τούτου ο Σουλτάνος απεφάσισε ότι πρέπει η Βουλή να κλείσει τα δίκτυα κοινωνικής δικτύωσης ολοσχερώς, για να τα ελέγχει!